

Matere, tete, varuhinje rade tožijo, kako so otroci trmoglavji, a očetje in učitelji pa iste otroke le hvalijo. Iz tega se razvidi, da ima nepokorščina vzrok le v napačni vzgoji. Mnogo, mnogo je tudi takih mater, ki neubogljivemu otroku z očetom žugajo, n. pr.: „Le počakaj, ko oče domov pridejo, bodeš užé dobil, kar ti gre“; ali pa: „Sedaj grem pa po očeta“ i. t. d. Nobenemu pametnemu očetu ne more biti ljubo, da bi bil otrokom svojim strašilo. Sploh je to zelo slabo znamenje vzgojiteljevo, če mora pri tem tuje pomoči iskati. Otroci kmalu zapazijo tako senčno stran vzgojiteljevo in jo umno uporabljajo. (Dalje prih.)

Svitoslav i Danica.

Kranjsko je lepo.

(Kratkočasnica str. 266).

Samec.
Ni mi znano laško,
Nemško in slovensko;
Kranjsko je lepo!

Zbor.

Pa je res lepo;
Kranjsko je lepo!

S.

Mešano kerčmarsko —
To je pan-šušmarsko;
Kranjsko je lepo!

Zb.

Pa je res lepo;
Kranjsko je lepo!

S.

Je koroško moško,
Miljeno je štirsko;
Kranjsko je lepo!

Zb.

Sej je vse to kranjsko;
Kranjsko je lepo!

2. Zb.

Pa je res lepo;
Kranjsko je lepo!

S.

Češko mi je težko,
Čversto je hervaško;
Kranjsko je lepo!

Zb.

To je vse pol kranjsko;
Kranjsko je lepo!

2. Zb.

Pa je res lepo;
Kranjsko je lepo!

S.

Poljsko je gosposko,
Rusovsko modrovsko;
Kranjsko je lepo!

Zb.

To je vse skor kranjsko;
Kranjsko je lepo!

S.

Čisto, lično kranjsko —
To je res slovensko;
Kranjsko je lepo!

Zb.

Kranjsko je lepo;
Pa je res lepo!!

Božična za otročiče.

(str. 285)

1. Otroci, veselje Necoj se glasi: Se spolnijo želje, Se Ježčik rodi	2. Že angelček peje, Pastirci gredó, Darove mu svoje Že kralji nesó.	3. Tudi mi pristopimo, Le pejte z menoj! To Dete molimo Ponižno necoj.	4. Bo Detice zalo Nebeških darov Prav rado nam dalo, Če mol'no ga prav.
5. Že glorijsko čujem, Pa vse je svetló, Že vidit' zdihujem To Dete lepó.	6. O Ježušek dragi, Pred tabo klečim, V ljubezni preblagi Tvoj biti želim.	7. Očesce premilo Oberni namé; Daj, de te ljubilo Bo moje sercé.	8. Serce in čutilo Ponudim ti v dar, Daj, de te žalilo Ne bode nikdar.

V nevezani besedi je v pričujočem letniku pisal p. Kako matere, rednice, pesterne otroke jezicati učijo (str. 3). Zvezdice vodnice zastran mladega slovenskega slovstva (str. 12). Zavernjenje „Pressi“ pa „Triesterci“ zaradi spisa v Danici: Katoliško duhovstvo in narodnost, kjer proti koncu piše Jeran:

„Naše Bestrebungen in Intentionen — pa ne geheimgehaltene — so vselej take, de nam kar nič britko ni, z njimi iti pred cesarja ali državni zbor in pred vsako pošteno sodnijo; bati se nam je le pred takimi, ki naše besede kazijo, slovensko duhovstvo, Bogú in cesarju nepremakljivo zvesto, denuncirajo in mu skrivne namene podtikujejo, — bati se nam je, rečemo, pred njimi; pa le takrat, ko bi res bedake našli, ki bi jim verjeli. Če slovensko duhovstvo svoj narod, njegovo besedo in šege njegove ljubi in ohraniti želi; je pa tudi Bogú in cesarju vselej tako terdno in stanovitno zvesto, de bo Avstrija — zanesljivo jo rečemo — do sodnjiga dné srečna in mogočna stala, ako bo na slovenskim duhovstvu ležeče (str. 32)“. — Spovedna skrivnost. Nezmerna modrost in mogočnost Božja, ki se na obnebjí razodeva. Napoleon III. Správník. Kakošni ljudje med pridigo iz cerkve hodijo (str. 61). Strašno povračilo. L'Italia una si fa (str. 103). Umetnost hodi k laži v službo. Kaj bo z vero naših olikanih (str. 120)? Škofje krog Pija IX. — Ego vero censeo . . . „Pri Rimljanih je bil neki nergež, Katon so mu rekli, ki je svoj pot brundal: Ego vero censeo, Carthaginem esse delendam: jaz pa le menim, de Kartago se more razdjati. Tacih medvedov mumležev je dandanašnji legijon; vsak ima svojo Kartago, ki jo hoče razdjati, pa svoj Babilon, ki bi ga rad na njenim mestu zidal. Nočemo besedice spregovoriti o tistih, ki lagoj ženejo: Ego vero censeo, Sloveniam esse delendam; ne o Žuželkatu, kteriga geslo je: Jaz pa menim, de papeže moramo obrekovati; ne o Garibalditu, ki ga zmiraj misel serbí: Jaz pa menim, de Italija mora edina biti; ne o Viktor-Emanuelu in njegovi serčni želji: Jaz pa menim, de moram v Rim in Benetke iti; ne sploh o Golijatih, ki jim je Ecclesia catholica kar z vso silo delenda: poglejmo pa, kaj so te dni v opaženi koči na Dunaji podirali, pa ne poderli (konkordatolomci: Giskra, Mühlfeld, Brinc . . str. 136) itd.“ — Lucifer Piju IX. (str. 143). Koliko je vredno napihnjeno modrijanstvo, in koliko vera? Škofje sv. Očetu. Papež in osé (str. 157). Škricarsko modrovanje. Kakošen cépec je Napoleon (str. 188). Bevsolja in Krevslja pa Moderčinka, katera unima naposled da nauk: „Ženske silno in hudo grešé, — Ker jezika svojiga ne kroté; — Druge vse prav hudo sodijo, — Same po pregrehah blodijo (str. 242)“. Zapisek ali recept zoper opravljanje in obrekovanje, ki ga je iznajdel dohtar Dobersvet (str. 248). Stotnik tristo zelenih svojimu vernimu slugu Garibaldu (str. 279). Jabelka in lesnika. Drobtine in Drobtinice itd.

Nektere opazke k drugim spisom naj se tudi tukaj povedó p.: „Sofist je lažnjiv modrijan in bahač, ki čez vero in čez vse nergá, vse vravnáva, le svojiga spačnega nagnjenja ne“. — „Kako potrebne so samolastne vaje, v kteri si bodi tvarini, ako jo človek hoče nekoliko bolj dognati, je priča ravno slovenšina. Neoveržljiva resnica je, de v šoli se ni noben učenec izverstniga slovenca izuril, temveč le tisti je to dosegel, kdor se je sam uril in vadil, bral, pisaril in mislil. Tako je pri vsih šolskih tvarinah (str. 208). — De smo bolj okorni mi Slovenci v besedi, utegne vzrok precej tudi v tem biti, ker se nam ni privošilo v domači besedi se izuriti, v tujih pa se le počasi in z velikim trudam do gibčnosti dožene. Nažgi Laha ali Nemca, de naj ti po slovensko izurjeno govorita, boš vidil, koliko bo eden in drugi opravil, če je tudi že 10 ali 12 let med nami. Res pa je, de tudi takim priteznostim je Slovenec pri svoji bistri glavi in lahki izreki še nar bolj kos v priméri z družimi. — Otroke, ki so dostikrat še smerkovi, vikati, je smešno — tudi dečkam samim, zlasti kmečkim fantam. Velik gospod in ces. svétnik nam je pred nekimi leti zastran tega rekel: „Bei uns (na Švajcarskim) sind bis zur 6. Schule alle Buben“. Kakor nezrelo sadje želodcu ne tekne, tako tudi nezreli mladosti prezgodnji „titelni“ k olikí ne koristijo (str. 215). — Taka se pač rada godí, de duhoven dostikrat nima nič družiga od sveta, kakor delo in ne-hvaležnost. Koliko terpí z otroci, de jih malo podučí in jim prvo oliko dá v prvim

poduku; komej pa iz hlačnic pogledajo, že začnejo duhovnu kljubovati in mu s svojimi razuzdanostmi nar veči britkosti delati; razuzdanost jih pahne v hudo revšino in spet so duhovnu na vratu, rekoč: „če pri duhovnu ne bom dobil, kje pa bom?“ Pregreha razuzdancu nakoplje smertno bolezen, in spet je duhoven na versti: o koliko ima z njim skerbi, de bi ga v dobri spovedi očistil. Koliko je pa še drugih stisk: skorej vsak ima svoje kamne, ki méni, de jih more na duhovna metati, in svoj bič, s katerim ga bije. Torej je pa tudi znano, de ne bo imel pokoja, kdor Kristusa preganja v njegovih maziljencih (str. 284)“. —

Zastran dr. Knobleherjeviga spomenika dal je v l. 6. Jeran še posebej svèt, naj se iz nabraniga denara odloči spodobno darilo za nar boljši slavospev Knobleherjeviga življenja in zlasti njegoviga djanja za spreobrnenje zamurcov. Slavospev naj bi imel napis: Abuna Soliman. Povedavši, kaj in kako bi se to izvršilo, pravi: Na noge tedaj, pesniki gorke kerví, žive vmišljije in blaziga serca. Kakor je vse to delo solnčni žark slovenske žive vere, tako mora tudi izpeljava temu izgledu primerna, vse skozi verske misli budijoča, prava keršansko-katoliška biti (str. 45). — In glej! še pred koncem povabilnega leta dobí že dokončani slavospév, ki ga vesel naznanja str. 287. — V prijaznem vabilu k naročevanju Zg. Danice za l. 1863 piše na pr. (str. 284): „Ni nam treba praviti, kako tudi v našem narodu blaga iskra, čezdalje več znati in hitro napredovati, zmirej svitlejši žarí in se vnema že v svitli plamen. V taki okolišini imajo tudi časniki zmiraj več opraviti, v katerih se zedinva v jedru, kar se po svetu in zlasti po domači deželi godí. Cerkvni časniki imajo pa še posebno nalogo (ktere sicer tudi svetni prezreti ne smejo), na nravno življenje svojega naroda se ozirati, napake razodevati in očitati, dobro hvaliti, marsikaj svetvati ali odsvetovati, drugo kaliti, mnenje zastran začasnih dogodb na pravo pot zavračevati, pravo vero braniti, in sploh hudo zatirati, dobro pa razširjati. Danica ima tedaj obširno polje itd.“ —

20. *Kalvarija* ali premišljevanje Jezusoviga terpljenja v petnajst križevih potih z navadnimi molitvami . . . Na svitlo dal Jožef Zupan. V Ljubljani 1862. 8. VI. str. 450. V predgovoru se bere: Slovensko prestavo sta napravila častita gospoda duhovna L. Jeran in A. Zamejic, in nju spise pregledali so visokoč. g. korar J. Volc.

XVI. 1863. V pričujočem letniku zložil je Svitoslav pesem „Ss. Hermagor in Fortunat“ v sedmerih kiticah (l. 21), katerih prva in poslednja bodi na pr.:

Dans kristjanje serca povzdignite,
Se obhaja dan in praznik svet;
Dal je Bog očetam nauke skrite,
Že je tega osemnajst sto let:
Jih učila sta ss. Mohor, Fortunat,
Oznan'vala biser vere zlat' . .

Sveta Mohor, Fortunat, svetnika!
Za naš národ sta prelila kri;
Bod'ta tud nam zvesta pomočnika,
De slovenski ljud sveto živi,
In na vajno prošnjo srečno kdaj
Zberemo se k Bogu v sveti raj.

Prosto pa je pisal na pr.: Kum svojimu tovaršu Triglavu veselo novo leto! Iz tega voščila (str. 1) naj se priobči tu p.: „Prizanesi mi, velikanski očak naše dežele, de si prederzнем ti nektere verstice pisati. Vidim, de vse napredva v učenosti in oliki, vse priljudne poklone dela, ne le pred višjimi, ampak tudi pred sebi enacimi, zlasti ob novim letu; čemu bi se tudi midva tako osorno in serpo še dalje držala? Moja misel je, de si začniva dopisovati, si nadloge potoževati, pa tudi veselje razodevati; si v zadregah svetovati, pa tudi med seboj pomagati si: sej sva brata, — ti stareji, jaz pa mlaji. Ne boš mi pa zamiril, če ti bom ktero malo ofračno povedal, sej veš našo dolensko šêgo, zlasti kadar kapljico marnja pod kapo dobimo, de znamo túde kako nabrušeno povejdati! . . Vošim ti 1 . . . 8: Bral sim v neki pesmi, de imaš na svojim podložniku Grintovcu „zakleti gojzd“. To je kaj dobra naprava! Vošim namreč, de bi vanj

pregnal in upanal vse umazane romane, garjeve pesmi, in kar se sicer kužljiviga pritepe v našo snažno zemljo, in lepo Slovenijo skrni; kajti dobro veš, de naši prebivavci ljubijo čisti zrak, kakoršniga jim s svojih verhungov mi hribi v ravnine dihamo. Torej nas tako čislajo in preslavljujejo; nihče pa ne prepeva Kerkiniga blata ali Ljubljanskiga močirja . . . Še Prešerin, če tudi v malo drugačnim pomenu, je svoje dni z zamerzo omenil „allen Schlamme im Nile“, in rekel je, kdor bi se z njim pečal, bi pokazal „ingenium suile“ . . . Torej imam veliko nado, de midva bova odsihdob zverševala imenitne dela v oliko najniga naroda. Olikati ga hočeva, in sicer na podlagi svete vere in v domačim jeziku, mili slovenšini. Kdor pa bi nama v tem nasprotval, si moško dajva roke, de mu ne tegneva ne čiste sape iz svojih tovaren, ne bistrih vodíc iz svojih skrivnih hramov. Je-li, moj sosed? Serčin pozdrav od Planine, Gorjancov, pa tudi od Kleka in družih bratov! Zdravo! Pobraticum Kum.

Papež in Žuželka (str. 12). Kako se 80letin vojaški častnik za vero poganja. Ali bi se dalo našim slabovernikom še kaj pomagati (str. 27)? Ebn-el-Mažazi. Arabska za predpust v domestilo in nedolžin smeh tistim, ki ne išejo razuzdanega pustovanja (str. 27. 28). Ta-le tudi Ljubljani ne bo škodvala (44). Kaj je konkordat? — Mlin na sapo (75). Pogovor od rogate, kosmate in roparske zverine (str. 115) v groznih podobah. Martinu na povedanje, da fantje ob nedeljah mej mašo in pridigo ostajajo zunaj cerkve, pravi kaplan, da v cerkev ne morejo, kajti: „Na herbtu vsakimu sedita šantavi in zeleni hudoba, ki ga jezdarita, kakor osla; v sercu ima mlinski kamen pohujšanja, ki ga k tlam tiši; na nosu mu čepí pav napuha in pred njim svoj rep razgrinja, de cerkve ne vidi. Na glavi mu raseta rogova nepokoršine do duhovnov in staršev tako velika, de bi se komej splazil skozi cerkvene vrata, in bi se v strop zadeval, ko bi v cerkvi stal; od cerkve preč ga pa vlečete kljuseti nečistost in pijanost itd.“ Na poziv, naj pové imena tistih porednežev, podrepine cele fare, našteva jih Martin. „Bili so: Ožbe Termoglavec, Jurež Dolgoplečnik, Tonko Fižolalačnik, Primko Kruhastradič, Janko Gerdogledič, Pavliha Dolgoperstič, Anže Šantovestič, Mate Žganjolocek, Kajfež Nečistič, Herodež Bahač, Tome Temolajnež, Kajn Pretepač, Judež Bogozdajic, Gerga Hruškogradec, Gajo Peklovisec, Kam Očetokletec, Pokvekež Perdušnik in Prismodež Vsezapivec. Tudi nekaj mlajših zanikarnežev je zunaj, ker se po starejih gerduhnih ravnaajo. Ti-le so: Smerkolizec, Sterganič, Lenušek, Zmikež, Pretepeček, Bukvosmerd, Potepinček“ itd. —

Garibaldi pošilja Napoleona III v pekel (str. 124). Obhajanje ss. Mohora in Fortunata (170). Kratki leviti, kako svet plačuje (193). Rim je zrel, le po njem (237). Obhajanje štiristoletnega godú naše škofije mesca vinotoka v Ljubljani (259). Pangermanstvo, rongeanstvo, renanstvo (262) — jako čvrsti sestavki. Mični igrokazi p. Kratko gledišče. I. Skazovanje. Šteif, Štajs in Štulež. II. Skazovanje. Šteif in sosed. III. Štajs in njegova teta. IV. Štulež z učiteljem pri kozarcu. V. Spregledavec — bivši Šteif, Spoznavec — svoje dni Štajs, in Poznokès — poprej Štulež (vsi póstarni možaki — skupaj zadenejo str. 187). — Razgovorček (o jezuitih ali jezuitarjih). Filistrov in Bistrov (str. 199). — Iz mesta Veriboj. Veročest in Veroljub (str. 250) na smertni postelji. — Kdo si hoče opico za teto. Pogovor. Oče in Janezek. Opič Naravčar (str. 258).

„Naj izrečemo o tej priliki dobroserčno misel, ki nas je prešinovala, pregledavši „Torbico“. Prijazno je brati in viditi, kako mladega ognja iskre švigajo in vnémajo lés in tudi ne mara kamnje sem ter tje. Hvale vredna je gorečnost za narod in njegovo oliko. Ali kakor oginj rad predeleč sega, tako marsikterikrat tudi mlada kri. Ne menimo hudega, ako besedo rečemo, kakor mislimo, ker mladina se mora kerniti, in dobro-

serčna — tudi rada dober nauk sprejme. Mislimo tedaj to-le: Ogibajte se, mladenči, take reči, ki po politiziranji dahnejo, ali se za take lahko razlagajo. Svojim učiteljem prizanašajte, pomnijoči četrte zapovedi Gospodove, de bo Vaše delo in življenje blagoslovljeno. Bodite moški in reči o neslanem ljubovanji naj Vam „Torbice“ ne skrunijo, bodi si pod kakoršnim koli imenom in naslovom. Tvarine naj se strinjajo z Vašim stanom in starostjo. Ničesar ne pišite, s čimur bi žalili Boga, ki Vam je tako lepe in drage zmožnosti dodelil. To so naše misli. — Iz ust moža, ki je pravi domorodec in ga vsi spoštujete, pa smo slišali ravnokar, da s poslednjima zvezkoma ne more zadovoljin biti, sta vse drugačnega duha kot so bile prve slovenske vaje, in da torej ne more svetovati, da bi se mladost na take reči naročevala (str. 142 cf. 176 in 249: V pojasnjenje)“.

Moška in resnična je sodba Jeranova o dr. Bleiweisu in dvajsetletnici njegovih Novic: . . . „Slovesnost je bila priserčna, pričujoče občinstvo častljivo, zunanje vdeležje dostojno . . . Njegov velik vspéh v tem času pripisujemo dvema okolišinama: pravični reči, za katero se je poganjal, in pa njegovemu zmernemu značaju (str. 155)“ . — Kakor nekdanj čitavnici, tako je sedaj i Matici dal pristne nauke p.: „Matica za slovensko slovstvo, to je zares izverstna misel, to je pot, po kateri se zamorejo vsaktere vede zanesljivo in tudi urno med ljudstvo razširjati in olikovanje naroda bode z njeno pomočjo, ako bo dobro vravnana, zamoglo veliko hitrejše napredvati. Bog daj, da bi se hitro na noge spravila in jela delati. Pristaviti pa vendar moremo to-le: Kakor država pri enacih napravah vestno pazi, da se ne dopusti kaj v njeno škodo; enako mora tudi Cerkev za-se skerbna biti. Postave matičine naj bodo torej od cerkvene strani take, da bode za vse prihodnje dobro zavarvano, da matica nikoli ne bo nobenega dela podpirala, katero bi utegnilo — kakor koli si bodi — slovenskemu narodu v nravno škodo biti. Slovstvo je narodu naj večji blagor, utegne pa tudi biti naj večji nesreča, ako se v hudo zverže. Vemo, da so ustanovitelji pošteni in modri možje, ali dostikrat se v začetku na marsikaj ne misli, in pozneje se na slabo oberne; toraj naj bi cerkveni možje, ki so v tem odboru, na tanko zaznamjali, kaj da cerkev tirja, ter bode potem tudi slovensko duhovstvo brez pomislika k materi pristopilo itd. (str. 281)“.

V vabilu k naročevanju za prihodnje leto pravi: „Dandanašnji noben narod, ki je le kolikaj olikan ali pa se olikuje, brez časnikov ne more biti. In vse okolišine so take, da bi bila tudi za katoliško Cerkev očitna škoda, ako bi ne imela svojih listov, kateri imajo nalogo, toliko velikanskih zmešnjav in krivih misli sedauje dobe na pravo pot zavračati, in občinstvu resnico kazati, ki se dostikrat težko izmed blišnih dozdev razloči. Te misli nas nagibujejo, še nadalje Zg. Danico na svitlo dajati, ako jo bodo ljubi Slovenci obilno podpirali, dasiravno v teh čudnih časih liste vrédovati ni ravno delo na rožicah in v senčnem hladu. Spodbuduje nas k temu tudi zmira bolj obilno branje našega cerkvenega časnika in pa pridno delanje verlih pisavcev zanj (str. 282).“ — „Preteklo leto je imela Zg. Danica med 7 in 8 sto deležnikov, čez 600 duhovnov; svetnih naročnikov je vse premalo . . . Zlasti je slabo znamenje, da se višji stanovi za cerkvene liste tako malo pečajo . . . Pravi podporniki in ohranivci Zg. Danice so tedaj naši bratje duhovni sploh, nar bolj na Kranjskem itd. (str. 289)“.

Nekako grozen je telegram iz spodnjega sveta proti novemu letu 1864: Satan (pokukavši iz Vesuva): Kako je že kaj na svetu? — Posvetni duh: Ljubezem pojemlje, — Resnica dremlje, — Vera stoka, — Pravica poka. — Satan: Je že dobro (Se pogrezne in Vesuv jame na novo bruhati). Spisal pa je v tem letu posebej:

21. *Šmarnice naše visoke nebeške Kraljice, neomadežane Marije Device*. Tretji letnik. Spisal, založil in na svitlo dal Luka Jeran, duhoven ljubljanske škofije. V Ljubljani 1863. 12. 296. — Cvetlica iz verta večnosti. Lilija iz verta Marijnih otrok. Memorare. Cvetlica za na dom. Natis. J. Blaznik.

22. *Zlati Vek*. V Ljubljani 1863. 8. 293. Mej založniki je L. Jeran, ter vanj posebej spisal: „Sv. Klemen rimski papež med Sloveni (str. 59—73)“.

23. *Svete pesmi*. Četerte bukvice. Nabral in na svitlo dal L. Jeran. V Ljubljani 1863. 12. 158. Nat. J. Blaznik (Danic. 100. 109).

24. *Abuna Soliman*. Zložil Anton Umek Okiški. V Ljubljani 1863. 8. 204. Nat. J. Blaznik. Sprožil, na svitlo dal in založil z denarom za Knobleherjev spominek Luka Jeran (Vid. Danic. 1862 str. 45. 284). V Danici l. 1863 str. 214 naznanja in priporoča to delo na pr.: „Slavospev in življenje ranjcega dr. Ignacija Knobleherja, z lepo podobo na čelu . . . Upamo, da to je spominek, našemu slavnemu rojaku zarés spodoben, po svojem obsegu ves priméren, v slovenski mladini blagoserdne čutila obudovati in vsako slovensko serce v prostih urah kratkočasiti. Z nobeno rečjo bi se ne bil mogel spomin našega rojaka bolj živo ohraniti, kakor s tem spisom. Naj bodo torej vsim prijatlom in spoštovavcem ranjcega slavnega moža te bukvice živo priporočene. Slavne vodstva slovenskih gimnazij in učitelje slovenščine — tudi po realkah — prosimo, naj bi blagovolili na to delo se ozreti, v katerem so kaj pripravne daljši in krajši pesmi vsakterih metrov in obsega za vaje in deklamovanje učencev in družih. Niso pa zgolj suhe verstice, temuč čitatelj bo našel, da umni pesnik . . . je povsod iz vsih raznih véd krepko zernje iz nekdanjih in sedanjih časov, iz klasiških in družih del snoval v svoje mične poezije, pa tudi domovini ni dolžan ostal, kar se ji spodobi (str. 214) itd.“ —

O šolskih vrtéh.

Govoril Vojteh Ribnikar pri občnem zboru društva učiteljev in šolskih prijateljev kraja Logatskega dné 4. aprila t. l. v Cerknici.

(Konec.)

Tudi naše društvo more šolskemu vrtnarstvu pomoči in sicer, da se zedinimo — in z združenimi močmi

1. skušamo, katera vrsta hrušek, jabolk i. t. d. se našim krajem najbolj prilaga;
2. da društvo oskrbí vodstvom pravih, dobrih cepičev, sortimentno sadno drevje, divjake i. t. d.;
3. da društvo dobí dobra, zanesljiva semena raznih zelenjav in
4. da društvo razpošilja razna semena, potaknence in cepiče raznih cvetic, osobito vrtnic.

Ako vsi učitelji tako vkupno delujemo, drug drugemu pomagamo, upati smemo naj lepših uspehov.

Slednjič naj omenim tukaj tudi razmerje šolskih vrtov in učiteljstva gledé obdelovanja in dohodkov vrta.

Ukaz ministerstva z dné 3. novembra 1878. l. št. 15690 velí: Učitelj, ki poučuje mladino o sadjarstvu in vrtnarstvu, uživa tudi vrtné dohodke. Če se preseli, zahteva lahko od naslednika, da mu povrne troške. V tem ukazu določeno je natančno o dohodkih vrta, a omenjeni niso troški. Obdelovanje šolskega vrta stane denarjev — ako bi učitelj moral vse troške sam trpeti, zahtevalo bi se preveč, poleg truda s poukom imel bi še, vzlasti od začetka, več let gotovo materialno izgubo, ako bi hotel urediti šolski